

Sobre rates i cabres

Pels anys de la I Guerra Mundial va fer una petita fortuna a París un sinistre personatge de nom Albert Le Cuziat. Després d'haver estat *valet de chambre* i assistent molt personal de mitja dotzena de prínceps i ducs, l'home va instal·lar botiga per compte propi; va comprar una bella casa, l'*hôtel Matigny*, i va obrir a un públic extremadament selecte el bordell masculí de més preu i prestigi de la ciutat. Marcel Proust, tan cat a la seua cambra de geni asmàtic, escrivia els últims volums de *La Recherche*, i amb discreta freqüència rebia "en consulta" Le Cuziat a fi, segons explicava, de documentar-se detalladament sobre certs assumptes d'interès. Cada consulta li costava unes cinquanta mil pessetes, al canvi d'ara. Més endavant, va fer notables aportacions "filantròpiques" –segons pròpia expressió– a l'obra pia del seu informant, i li va regalar part del mobiliari familiar, destinat a l'establiment esmentat. Inaugurat aquest, Proust el visitava assíduament, a fi de completar personalment i directa, com assegurava a la seua criada i confident, la documentació imprescindible per a la bona marxa de la literatura. La criada, però, sembla que no tenia tan clar el caràcter de "sacrifici necessari", que en deia M. Marcel, purament intel·lectual i artístic, de les eixides de l'escriptor reclòs. En tot cas, a l'establiment hi havia el clàssic espill-finestra, des de l'altre costat del qual l'amo i el geni, o el geni sol o el geni en companyia pagada, podia contemplar escenes altament il·lustratives.

Alguna cosa no li funcionava del tot correctament al novel·lista. Perquè es pot entendre quasi tot, en aquesta vida, fins i

tot coses aparentment estranyes, però l'assumpte de les rates resulta una mica massa complicat. Aquesta era, de tota manera, l'opinió d'André Gide sobre el tema:

Proust li va explicar l'experiència, i Gide no hi veia altra cosa que una *insuffisance physiologique*. "Quants ajuts", diu, "necessita per arribar al paroxisme!". La història, segons declaració d'un pensionista de l'*hôtel Marigny*, podia anar d'aquesta manera: a la casa hi havia una sala on els xicots jugaven a cartes mentre esperaven els clients, arribava don Marcel, n'escollia un i pujaven a l'habitació, on el jove entrava només després que l'estrany client ja s'havia ficat al llit i l'esperava tapat fins a la barbata, llavors el xicot es despullava i es quedava dret davant de l'escriptor i a continuació, segons la biografia, "cadascu toca en sola la pròpia partitura fins a la nota final sense que hi hagués mai contacte entre els dos instruments". Delicada descripció. En acabant, el professional somreia, es vestia i se'n anava. De vegades, però, la música a duo no donava el resultat desitjat per l'artista, i calia recórrer a mètodes més refinats. Això és el que explica el testimoni: "Si (Proust) no arribava a l'objectiu desitjat, em feia senyal d'apartar-me i Albert portava dues gàbies. En cada una hi havia una rata que no havia menjat en tres dies. Acarava les gàbies i alçava els portells... Immediatament les dues bestioles afamades es llançaven l'una contra l'altra, feien xiscles lancinants i es destrossaven amb les ungles i les dents. Llavors esclatava el plaer de Marcel Proust". Altres testimonis contenen que també esclatava mirant morir les rates travessades amb agulles. Després tornava a casa, feia unes fumigacions contra l'asma, es ficava al llit, i seguia afegint pàgines a un dels monuments literaris més alts de tots els temps.

No devia ser Proust l'únic client que tenia capricis d'aquesta espècie o equivalent, no era cap secret, i la policia de tant en tant acudia per la formalitat legal, i

poca cosa més. Ara, tres quarts de segle més tard, he llegit fa poques setmanes al diari que un home, veí del municipi d'Oleiros, de Galícia, ha estat sorprès i denunciat quan realitzava l'acte dit sexual amb una cabra, al paratge d'Os Vicás, localitat de Narón. Informa el redactor de l'agència que la denúncia la va presentar el propietari de la part femenina, caprina, de la parella, la qual part, després de la relació íntima, i segons testimoniatge formal del propietari, "presentava un aspecte malaltís", cosa que obligarà a sacrificar-la després d'una inspecció veterinària. A la tercera vegada, ja l'esperaven, el causant de l'estropell, i entre l'amo, una colla de veïns i "efectius de la Guàrdia Civil" desplaçats a l'efecte, el van enxampar en delictes flagrants. Detingut, convicte i confès d'haver pecat tres vegades amb la mateixa cabra. Una pràctica tan antiga, tan clàssica, tan bíblica, que ha estat i és tan comuna –amb cabres, ovelles, someres, gallines, i altres femelles animals disponibles–, tan vista en pel·lícules, novel·les i biografies rurals, i resulta que encara mobilitza escamots de veïns i patrulles de la Guàrdia Civil. A Marcel Proust, que era sinistrament pervers, no el perseguia ningú. Deu ser perquè era ric de família, perquè pagava bé, perquè aquells anys tot valia, o perquè això era París.

Joan F. Mira